

Abonnement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:

"IDJTIHAD," Constantinople

Téléph. St. 865

XXII ème ANNÉE

1926, 1 Décembre No217

اجتہاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبوغان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغدایسی ہ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکینجی سنہ

نومرو ۲۱۷-۱ کانون اول ۹۲۶

فلسفہ دارالفنون

معارف وکالتزک ویرمیش اولدینی چوق مصیب یکی مقررانه مطلع اولدق . مثبت نتیجهلر ویره جکی بدیهی بولان بو قرارلر ، ومانداشلرک آز بر زمان ایچنده ، اوقویوب یازمه اوکره نملرینی تأمین ایده جکندن چوق حائز اهمیتدر .

وکالتز ، معارف امینلکری مرکز لرنده خلقی تنویر ایچون ملی تعلیم و تربیه هیئتک تنظیم ایده جکی پروغرامک تثبیت ایده جکی وجهه داخلنده تدریسات یامق اوزره خلق دارالفنونلری آچپای قرارلاشدیرمشدر . بو خصوصده بایلا جق ترتیباته اساس اولق اوزره فرانسه و روسیه ده بوقیل تشکیلاتلرک پروغراملری تدقیق ایدلمکده در .

مسلك مکتبهرینی تنظیم و اصلاح ایچونه دلائله دانمارق ، بلجیکا و آلمانلارده متخصصلر جلمنه نسبت اولونمیشدر .

ایلمک مکتبلرده معلم یتیشدیرمک ایچون آچیلان معلم مکتبلری ونهاری معلم مکتبلری په داغوزی صنفلری مسلك معلمی بولاماقده اولدقلرندن ، وکالتز معلم مکتبلرینک بوبویوک نقصانی تلافی ایتک ایچون بر « فن تربیه و اصول تدریس » قورسی آچغه قرار ویرمشدر .

قورس ملی تعلیم و تربیه هیئتک نظارت وادارسی آلتنده آنقره لیسه سنده آچیلماقده در . قورسه معلم مکتبلری مأذونلری آرمسنده اهلیت و کفایتی مسلم و معلملکده تجربه کورمش کمنجلر جلب اولونه جقدر . قورسک یاقینده تدریساته باشلامه سی قوتله مصممدر .

وکالتک دیکر برقرارینه نظراً ، هر مکتب کندی خدمه لرینی اوقوتمق مجبوریتنده در . برقاچ کونه قدر مکتبلره تبلیغ ایدیلرک بو امرک تطبیقنه باشلانجه ، یالکز بوسنه ایچنده مکتب خدمه سی اولارق اصغری اون بیک وطنداش اوقویوب یازمق اوکره نه جکدر .

« حاکمیت ملیه »

اجتهاد

(حاکمیت ملیه) رفیق مزده ، یوقاریه درج ایتدیکمز قهره یی اوقورکن درین بر سونینج دویقد . هله مسلك مکتبلری وجوده

شیمدی اللجی سنه حیاتی یاشامش اولان نسلک کنجلک دورنده بوقفا یوقدی ، داهای صاغلام وداها یکیت بر ذهنیت ، استبداد زده عثمانلی ایمپراطورلنک اوزده رنده سیکرلرینک قوتی حس ایتدیر یوردی . بوندن آشانی یوقاری اوتوز سنه اول دیاربکرده ضیا [بالآخره ضیا کونک آلپ اولان ضیا] مجادله دن ، مبارزه دن قحماق قورتولماق ایچون کندی الیه قفاسنه بر رووملور قورشونی یرلشدیردیکی زمان بر طرفدن قورشونی قفاسندن چیقارمايه ، دیکر طیبیلرله برابر ، اوغراشیرکن قورشوندن داهای مهلك اولان بر ذهنیتی ده قفاسندن چیقارماق عزیميله کندیسنه آتشی بر منظومه طووشدورمشدم . اون منظومه شویله باشلامشدی :

ثبوت ظلمته رغماً ثبات لازمدر ،
یرنده اولمک ایچون بو حیات لازمدر .
و بر یرنده :

عنا گورولدیکی نسبتنده عزم اولور مزداد
بو صحنه امله مشکلات لازمدر .

دیوردیم . اوتوز سنه اول نه دیمشسه مینه اونی دیوردم .
بو حال نیم ایچون برترقی میدر توقمیدر اونی سنز بیلک .
بن توقفک محیطمده اولدینی ظن ایدیورم . بوصمدانی ورحمانی عطشی تسکین ایچون داهای چوق کوثرلر لازمدر .
بونکله برابر بی مانند دولت رئیسمرک صوک نطق افتتاحیسی دردک منبعه دوغرونظرلرک منعطف اولدینی تبشیر ماهیتنده در . زمان دارد و بی اماندر . تورکیده ایشله مین قول [Kol] و دوشونمینه قفا قلماینجیه قدار مشعللر ایچون ، بر لحظه آرام اولماسین !

۱۰ تشرین ثانی ۱۹۲۶ اجتهاد نوری

دوقنور عبدالله هودت

آقسام ده کیزی

آقپورکن قانی وورغون کونشک مورد کیزه ،
آجیلوب صانکه درینلرده کی صیق دالارده
برقیزیل کل کی بارلار اوچوشان هر دالغا ؛
بو کستان صولاجق آه کلیه مرمکله کیجه ...

هودت قدرت

اللهمه خطابم

چالیشدم، چالیشدم شو حادثاتی
تألیف ایدمدم عقل و حکمتله ،
و بر دیکک المی ، کوتو حیاتی
بیك دورلو درد ایله، یأس وزحمتله
کوز یاشی دوکړک چکر کیدرز ،
سکا هر دم سدن فریاد ایدرز .
ایسته کله کیرمدم، بوجیقماز یوله
قولرمدن طوتوب فیلاتدک بی ،
عتاب ایدرمیسک عاجز بر قوله ،
فنا ایسه نه دن یاراتدک بی ؟
قدرتک یوقیدی ای یاپغله ،
نه ایچون بیراقدک یولدن صاپغله .
واقمز نکتله « لیعرفون » ه ،
خلق ایتکدن قصدک او ایتش بزى ،
ظاهرله اوغراشدق ، داللق بطونه ،
نه سنی آکاردق ، نه کندیغزی ؟
بیلیورم، ریم بیلنمیورسک ،
فقط قلبمدن ده سیلنمیورسک !

روم ایلی حصارى توقادى زاده

شکيب

بر آناتولى دلبرينه

حق نه دن بو قدر نوزدهمش سکا
کندندن پکیور یوزیکه باقان ؟
کوز ده کر کورومه دوسته، دشمنه
ای یوصمه دوروشی جانى باقان .

اوزایوب کیتمشک اینه دال کبی ؟
صار بی بونیوکه ایپک شال کبی ؟
دیللرده کزدرمش بر ماصال کبی
کوکلی صاچکک تلنه طاقان .

کوزلرک کولیور، ینه شنمیسک ؟
کالری دهریلش برکشنمیسک !
عشقکک زهریمی یوقسه سنمیسک
بویله ایلغید ایلغید ایچمه آقان ؟
نیکده

صبيح نائل

هرشیده کوردمده صنعکی عیان
انکار ایدمدم الله سنی !
تکوینه باقارکن قوی بر ایمان
سجدهیه سوق ایدر مطلقا بی ؟
فقط حادثاته ایدرکن نگاه
قارشیمده کوچولور اک بویوک کنه .
عقل ایله منطق یاقان مصائب
سندن کایورسه یانام بوکا ،
روحده صوک ایشیق اولمه دن غائب
بر جواب احسان ایت الله شوکا :
فنا کوردیکم شی کرچک فنا می ،
اونی بویله کورمک یوقسه خطای ؟
زلزلله لر سندن، سنکدر طوفان،
اونلرله ازلک ، بوغولق بزم ،
صفتلر کدیش رحیم ورحان ،
فقط آکلامقدن حالا عاجزم ؟
ای شو کائناتک قوجه معبودی !
اونلرک وارمیدر بزه بر سودی ؟
منطقه ادراکی ویرن کیم بکا ،
وجدانه کیمدرطفیان ایت دییه ؟
درین بر یأس ایله صورارم سکا :
کاریمز نه اولدی خلق ایدلمه دن ؟
بیك دورلو بلایه اوغراتدک بزى ،
شو بیتمز ماته سن آتدک بزى ؟
میدانده دکلی دنیانک حالى ؟
ایشمز بوغوشمق، بوغوشدوران سن .
یاشایان قالیور بلادن خالی
بونک سببی واری بر بیلن ؟

حکمت آرامقده واهی می یوقسه ؟
حکمتی وار دین ساهی می یوقسه ؟

کتیرمک وتک توك موجودلرنی اصلاح ایتک فکری صوک درجه ده
آلغیشلانا یه سزاواردر . مسلك مکتبلی ابداع وتنظیمنده
بلجیقالیلر چوقایله ری کیتمشلردر . 7 میلیون نفوسلی بلجیقانک
آلی مکتبلیینه دوام ایدن قیز وارکک طلبه نك بوکون یکونی
250,000 در . (آمریقا تربیه اصولاری) اسمیله ومعارف
وکاتی نشریات مهمه سی میاخنده اوچجله اولارق انتشار ایتش
اولان فلاسیک کتابک مؤلفی بلجیقانک Charleroi (ایش
دارانقونی) مدیر فخریسی معلم دوقتور Omer Buyse در .
تورکیاده تالی مکتبلر تأسیسی وتنظیمی ایچون Omer Buyse
کبی تجربه کورمش، بر چوق مسلك مکتبلی یاراتمش دواتدن
استفاده ایدلمه جکی شبهه سذر . معارف وکلی نجاتی بک ای
دوشونور وای دوشونجه لره قولاق ویریر کنج ، توانا برزکا
وغزمدر .